
Chaos u ministra Dobeše: školné ne, zápisné možná

Chaos u ministra Dobeše: školné ne, zápisné možná

29.2.2012 Mladá fronta DNES Strana 2 Z domova, autor: Kateřina Frouzová, Martin M. Vokáč

Ministr školství Josef Dobeš mírní protesty studentů vysokých škol. Poté, co zrušil plán na plošné školné, oznámil jeho úřad možnost zavést zápisné. Hlavním rozdílem mezi poplatky je však pouze jejich jméno.

Pokud je cílem ministra školství Josefa Dobeše (VV) vyvolat chaos, je tento politik úspěšný. Důkazem mohou být nynější zmatky kolem reformy vysokých škol i starší nejasnosti týkající se třeba státních maturit nebo testování dětí základních škol.

V pondělí ministr oznámil, jak pod tlakem studentských protestů ruší plán plošného školného na vysokých školách. Jeho úřad pár hodin poté oznámil, že zavede místo školného zápisné. Informovalo o tom Právo. Princip je však stejný: studenti za jeden semestr zaplatí několik tisíc korun.

Včerejší chaos ještě znásobil ministr, když zprávu o zápisném mírnil, přitom podle informací MF DNES zprávu připravenou pro média viděl. „Nechtěl jsem to zveřejnit. Je to alternativa, o níž debatujeme. Oživil ji předseda Rady vysokých škol Jakub Fischer,“ uvedl Dobeš.

Dobešovy zvraty jeho kolegy štvou. Šéf poslaneckého klubu TOP 09 Petr Gazdík včera podotkl, že ministr, který je „v klatbě“ kvůli evropským dotacím, by měl z funkce raději odejít. „Pan ministr zase uhnul. Ukazuje jasnou nekompetentnost,“ zlobí se stínový ministr školství Marcel Chládek (ČSSD).

Jak je to tedy se zápisným a školným ve skutečnosti?

Ministerstvo opravdu chce vypustit z vysokoškolské reformy plán na zavedení školného. Původně měli studenti platit až deset tisíc za semestr. Nově by podle Dobeše museli hradit tento poplatek jen ti, kteří studují nestandardně dlouho nebo navštěvují více vysokých škol najednou.

Faktem také je, že na ministerstvu odborníci jednájí o možném zavedení zápisného. Podle návrhů by to mohlo být kolem dvou tisíc korun za semestr. „Zápisné je varianta, ale není rozpracovaná. Nebude ve vládním návrhu,“ říká Dobeš.

Na rozdíl od školného není jisté, zda by se zápisným pomáhal studentům z chudých rodin stát. V návrhu na školné byl systém levných půjček. V případě zápisného se zatím o podpoře sociálně slabých studentů vůbec nehovořilo.

Příliš mocné rady

Revoltující studenti a akademici kritizují i omezení svobody univerzit, které by podle nich reforma přinesla. V pozadí však mohou být také obavy o peníze. Nejde jen o „pár“ miliard na chod škol, ale také o mnohamiliardové dotace z fondů EU. Dobešova reforma převede velkou část moci z akademických senátů na takzvané rady vysokých škol (třetinu členů vybere ministr, třetinu rektor a třetinu akademický senát). Ty budou nominovat nové rektory, rozhodovat o rozpočtu či prodeji majetku.

„Budovy škol bývají v lukrativních oblastech měst, mohlo by hrozit jejich rozprodávání a následné stěhování škol na periferie,“ bojí se Jan Gruber z iniciativy Za svobodné vysoké školy. A dodal, že by podle ministerského plánu peníze do soukromých firem odtékaly také při kontrolách kvality škol.

V tomto bodě je Dobeš klidný a nechystá razantní změnu reformy. Podle něj je jeho systém rad lepší a bezpečnější. Včera připustil jen možnost, že by se členy rady mohli stát třeba jen zasloužilí absolventi a že by z nich mohl vyškrtnout politiky.